

PROF. DR. HALİL İBRAHİM İNALCIK

Nail TAN

TDK (1961/929) ve TTK (1947/57) dernek dönemi üyesi, kamu bilim kurumu dönemi TTK Bilim Kurulu Üyesi (1983-2001) ve Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurulu üyesi (1993-2001) ünlü tarihçi, “tarihçilerin kutbu” ve “şeyhü’l-müverrihin” lakaplı, Prof. Dr. Halil İbrahim İnalıcık, tedavi gördüğü Ankara Güven Hastanesinde 25 Temmuz 2016 Pazartesi günü hayata veda etti. Ankara ve Bilkent Üniversitelerinde 27 Temmuz 2016 Çarşamba günü öğleden önce iki devlet anma, uğurlama töreni düzenlendi. Naaşı İstanbul’a götürüldü. Defin yeri, ailesince Karacaahmet Mezarlığı olarak belirlenmişti. Ancak, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayip Erdoğan’ın talimat ve Bakanlar Kurulu kararıyla cenazesinin Osmanlı protokol mezarlığı konumundaki Fatih Camii haziresine defnedilmesi kararlaştırıldı. Cenazesi, 28 Temmuz 2016 Perşembe günü Fatih Camii’nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından, anılan haziredeki Gazi Osman Paşa ve Ali Emiri Efendi’nin mezarlarının yanında toprağa verildi. Cenaze töreninde, devlet protokolü, meslektaşları ve öğrencileri hazır bulundular.

Rahmetli İnalıcık, tarihçi kimliğiyle tanındığından hayatı ve eserleriyle ilgili daha geniş anma, saygı yazılarını TTK’deki meslektaşlarına bırakarak kısaca hayatı ve kültürel hizmetleri üzerinde durmakla yetineceğiz.

26 Mayıs 1916 tarihinde İstanbul’da doğdu. Babası Kırım göç-

menlerinden tüccar Seyit Osman Nuri Bey, annesi ise Ayşe Bahriye Hanım’dır.

Ailesi, 1925’te Ankara’ya taşınınca Gazi İlkokulunu bitirdi (1929). Balıkesir Öğretmen Okulunun ardından (1935), yeni açılan DTCF Tarih Bölümünde yüksek öğrenimini tamamladı (1940). Prof. Dr. M. Fuad Köprülü’nün tavsiyesi üzerine mezun olduğu bölüme ilmî yardımcı kabul edildi (1940). *Tanzimat ve Bulgar Meselesi* teziyle Dr. unvanını aldı (1942). Ardından asistanlığa atandı. *Viyana’dan Büyük Ricatte Osmanlı İmparatorluğu ve Kırım Hanlığı* teziyle doçentliğe layık görüldü (1943). Vatan görevini yedek subay olarak Ankara’da yerine getirdi (1943-45). İngiltere’ye giderek arşivlerdeki Osmanlı tarihiyle ilgili yazma ve belgeleri inceledi (1949-51). *Viyana Bozgun Yıllarında Osmanlı-Kırım Han-*

lğı İşbirliği konulu teziyle profesörlüğe yükseldi (1952). ABD Columbia (1953-54), Pennsylvania (1956) ve Princeton (1967) Üniversitelerinde ders verdi. Ankara Ü Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyeliğine atanarak 1972’de emekliye ayrıldı. Davet üzerine Chicago Üniversitesinde görev alarak (1972), Osmanlı Tarihi Kürsüsünü kurup başkanlığını üstlendi. 1986’da bu görevinden de emekliye ayrıldı. Harvard ve Princeton Üniversitelerinde bir süre misafir profesör olarak ders verdi (1990-92). Yurda dönüşünde, Prof. Doğramacı’nın isteği üzerine Bilkent Üniversitesinde Tarih Bölümünü kurarak (1993), yirmi üç yıl boyunca yüksek lisans ve doktora öğrencilerine öğretmenlik yaptı. Bu üniversitede “Halil İnalçık Center for Ottoman Studies”i kurarak zengin arşivini merkeze bağışladı.

1970-74 yılları arasında Uluslararası Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Merkezinin (AIESEE) Başkanlığını yapan İnalçık, *Archivum Ottomanicum* (Halasi-Kun ile) ve *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*’ni (Heath Lowry ve Nejat Göyünç’le) kurdu.

Beş yüzü aşkın makalesi dünyanın en önemli tarih dergilerinde yayımlandı. Çok sayıda uluslararası tarih kongresine katılıp bildiri sundu.

Tarih bilimine hizmetleri dolayısıyla, birçok üniversite (Atina, Chicago, Hebrew, Bükreş, Boğaziçi, İstanbul Koç, Uludağ, Selçuk gibi) ve bilim kurumu tarafından fahri Prof., fahri Dr. ve şeref üyesi (TÜBA, British Academy, American Academy of Arts and Sciences, Royal Asiatic Society gibi) unvanları tevcih edildi.

Aldığı ödüllerden bir bölümü şunlardır:

1986 İslam Tarih Sanat ve Kültür Merkezi Ödülü

1991 T.C. Dışişleri Bakanlığı Yüksek Hizmet Madalyası

1993 Sedat Simavi Vakfı Ödülü

1998 İstanbul Ü Türkiyat Enstitüsü Ödülü

2002 T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Büyük Ödülü

2002 Macaristan Hükûmeti Liyakat Nişanı

2005 Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü

2007 ICANAS Ödülü/Onurluğu

2008 TBMM Onur Ödülü

2012 TÜRKSOY Onur Madalyası

2016 Uluslararası Türk Akademisi Ödülü

Ölümünden bir yıl önce 72 kitabının basıldığını söylemişti. Başlıca eserleri ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Tanzimat ve Bulgar Meselesi (1943), *Fatih Devri Üzerine Tetkikler ve Vesikalar I* (1954), *Hicri 835 Tarihli Suret-i Defter-i Sancak-ı Arvanid* (1954), *Kanunnâme-i Sultânî ber Müceb-i Örf-i Osmanî: II. Mehmed ve II. Bayezid Devirlerine Ait Yasaknâme ve Kanunnâmeler* (R. Anhegger ile, 1956), *The Ottoman Empire: The Classical Age 1300-1600* (Londra 1973), *Gazavât-ı Sultan Murad b. Mehmed Han: İzladî ve Varna Savaşları (1443-1444) Üzerinde Anonim Gazavâtname* (1978), *Studies in Ottoman Social and Economic History* (Londra 1985), *Süleyman the Second and his Time* (1994), *From Empire to Republic: Essays on Ottoman and Turkish Social History* (İstanbul 1995), *Osmanlı İmparatorluğu:*

Toplum ve Ekonomi (1996), *Osmanlı'da Devlet Hukuk Adalet* (2000), *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi I-II* (D. Quataert ile, 2001-2004), *Osmanlı Uygarlığı* (G. Renda ile, 2003), *Ottoman Civilization* (G. Renda ile, 2003), *Osmanlı İmparatorluğu: Klasik Çağ 1300-1600* (2003), *Şair ve Patron* (2003), *Doğu-Batı/Makaleler I* (2005), *Atatürk ve Demokratik Türkiye* (2007), *Devlet-i 'Aliyye I /Klasik Dönem 1302-1606* (2009), *Osmanlılar* (2010), *Kuruluş ve İmparatorluk Sürecinde Osmanlı* (2011), *Rönesans Avrupası/Türkiye'nin Batı Medeniyetiyle Özdeşleşme Süreci* (2011), *Has Bağçede Aş u Tarab/Nedîmler Şairler Mutribler* (2011), *Studies in the History of Textiles in Turkey* (2011), *Tanzimat/Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu* (M. Seyitdanoğlu ile, 2011), *The Survey of İstanbul 1455* (2012), *Osmanlı ve Modern Türkiye* (2013), *Söyleşiler ve Konuşmalar I* (2013), *Tarih ve Akademi* (2014), *Osmanlılar ve Haçlılar* (2014), *Devlet-i 'Aliyye II/Tagayyür ve Fesâd 1603-1656* (2014), *Devlet-i 'Aliyye III/Köprülüler Devri* (2015), *Osmanlı Tarihinde İslamiyet ve Devlet* (2016), *Türklük Müslümanlık ve Osmanlı Mirası* (2016).

Aruz vezniyle şiir denemeleri yapacak kadar divan edebiyatına hâkimdi.

Bu ilgisi dolayısıyla *Şair ve Patron/Patrimonyal Devlet ve Sanat Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme* (2003) ve *Has-Bağçede Aş u Tarab/Nedîmler Şairler Mutribler* (2011) kitaplarını yazdığı söylenebilir. İki kitapta da divan edebiyatımızla ilgili yeni bilgi ve belgeler ortaya koymuştur. Fuzulî'yle ilgili araştırmaları da yayımlanmıştır.

Hakkında Emine Çaykara tarafından *Tarihçilerin Kutbu Halil İnalıcık Kitabı* yayımlandı (2005). *Halil İnalıcık Armağanı I-II* (haz. Taşkın Takış, Sunay Aksoy) 2010-2011'de basıldı.

Çok iyi derecede Osmanlı Türkçesinin yanı sıra iyi derecede İngilizce, Fransızca, Almanca ile orta derecede Arapça, Farsça ve İtalyanca biliyordu.

DTCF'de Arap Dili ve Edebiyatı Bölümünde Doç. Dr. unvanını alan merhume Şevkiye Hanım'la 1945 yılındaki evliliğinden kızı Ayşe Günhan ile torunu Gökhan Tezgör bulunmaktadır.

Cambridge'deki Uluslararası Biyografi Merkezi tarafından dünyada sosyal bilimler alanında ünlü iki bin bilim insanı arasında gösterilen Prof. Dr. Halil İnalıcık, eserleriyle her zaman aramızda yaşayacaktır. Mekânı cennet olsun!

HAYDAR ALİ DIRİÖZ

TDK dernek dönemi üyesi (1949/580), şair, Erciyes Ü Emekli Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Görevlisi Haydar Ali Dirioz 25 Temmuz 2016 Pazartesi günü tedavi gördüğü Hacettepe Ü Tıp Fakültesi Hastanesinde hayata gözlerini yumdu. Cenazesi, 26 Temmuz 2016 Salı günü Cebeci Asri Mezarlık Camisi'nde kılınan ikindi ve cenaze namazlarının ardından anılan mezarlıkta babasının kabri üzerinde toprağa verildi.

Dirioz, 1923 yılında Şanlıurfa Birecik'te doğdu. Babası Lâzib mahlasıyla şiirler yazan Abdülkadir Bey, annesi ise Fatime Hayrünisa Hanım'dır.

İlkokulu Birecik'te okudu. Diyarbakır ve Gaziantep Liselerinde ortaöğrenimini tamamladı (1941). İstanbul Ü Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü ve Yüksek Öğretmen Okulunu bitirdi (1946). İstanbul Ayaşofya Müzesi Kütüphanesi Müdürlüğüne tayin edilip sekiz yıl görev yaptı (1946-1954). Bu görevi sırasında kütüphanedeki yazmaları tasnif etti. Askerlik görevini, yedek subay olarak Kuleli Askerî Lisesinde edebiyat öğretmenliği yaparak yerine getirdi (1954-56). Terhisinden sonra aynı lisede edebiyat öğretmenliğini sürdürdü. 1961'de GEE Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliğine atandı. Tahran Büyükelçiliği Kültür Ataşeliği görevinde bulundu (1965-69). Yurda gelince GEE'deki görevine döndü. Ertesi yıl, MEB Talim ve Terbiye Dairesine müşavir atandı. Talim ve Terbiye Kurulundaki üyeliğinin ardından MEB'de dört yıl kadar Müsteşar Yardımcılığı yapıp (1975-78) emekliye ayrıldı. *Türk Ansiklopedisi*'nde redaktörlük yaptığı sırada birçok maddeyi de kaleme aldı. Eşi Prof. Dr. Meserret Dirioz'un öğre-

tim üyesi olduğu Kayseri Erciyes Ü Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne öğretim görevlisi atandı (1984). Bu görevi sırasında, iki yıl kadar üniversitenin genel sekreterliğini yaptı. 1988'de yaş sınırından ikinci kez emekliye ayrılrsa da 1991 yılı sonuna kadar fakülteedeki derslerini sürdürdü.

Edebiyata ilgisi ilkökul sıralarında başladı. İlkokulda *Yıldırım* ve *Timurlenk* adlı bir piyes yazdı. 1937'den itibaren bazı şiirleri *Başpınar* ve *Karacadağ* Halkevi dergilerinde yayımlandı. Lisede aruz vezniyle şiir yazmaya yöneldi. İstanbul Ü Edebiyat Fakültesinde okurken Prof. Dr. Ali Nihat Tarlan'ın en gözde öğrencisi olmayı başardı. Rahmetli Tarlan onu asistan almak istiyordu, kadro bulunamadı. Doktora öğrencisi kabul edildiyse de Prof. Tarlan'ın fakülte yönetimine kırgınlığı üzerine doktora eğitimini tamamlayamadı.

Şiir ve yazıları; *Başpınar*, *Karacadağ*, *Türkiyat Mecmuası*, *Ülkü*, *Türk Kültürü*, *Millî Eğitim*, *Millî Kültür*, *Bayrak*, *İnsan ve Dünya*, *Akbaba*, *Töre*, *8. Gün*, *Tek Sebir* (Bakü) ve *Journal of the Regional Cultural Institute* (Tahran) dergileriyle *Tercüman*, *Orta Doğu*, *Van Birecik'in Sesi* ve *Van Postası* gazetelerinde yayımlandı.

Kitapları tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Şiir: *Kudemânın Yolunda Birkaç Adım veya Çocukluğumda Başlayıp Devam Eden Heveslerim* (2015).

İnceleme: *Âlim Şair ve Mutasavvuf Ali Nihad (Tarlan) Bey* (1965).

Sadeleştirme, Baskıya Hazırlama: Grigory S. Petrov: *Beyaz Zambaklar Ülkesinde* (1971), Ahmet Refik Altınay: *Lale Devri* (1973), Ahmed Nazif: *Kayseriyye Meşâhiri/Kayseri Meşhurları* (Meserret Dirîöz'le, 1991), Abdülkadir Lâzib Dirîöz: *Birecik'in Emri Tarihi* (2012), Ahmed Hamdi Efendi: *Tibyân ve Burhân* (2012).

Çeviri: *Bûlbûl'ün Hikâyeciliği* (Müctebâ Minûvî'den, 1951).

Kendisi ve eşi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Meserret Dirîöz hakkında *Dirîözler Armağanı/Prof. Dr. Meserret Dirîöz ve Haydar Ali Dirîöz Hatıra Kitabı* (haz. M. Fatih Köksal-A. Naci Baykoca) yayımlandı (2003).

Divan şiirine, tarih düşürme yazabilecek kadar vakıftı. Aruz vezniyle yazdığı şiirlerini, bir yıl önce bir kitapta toplamıştı. Arapça ve Farsça biliyordu.

2005 yılında kaybettiğimiz Prof. Dr. Meserret Dirîöz'le evliliğinden iki diplomat oğlu (Kemal ve Hüseyin Dirîöz) ile tıp mensubu kızı Doç. Dr. H. Yıldız Kardaş bulunmaktadır.

Ruhu şad olsun!

KÂZIM MİRŞAN

Dil ve tarih alanlarındaki araştırmalarıyla tanınan İnşaat Yüksek Mühendisi Kâzım Mirşan, son yıllarını yaşadığı Muğla'nın Bodrum ilçesinde 19 Temmuz 2016 Salı günü hayata gözlerini yumdu. Cenazesi, 20 Temmuz 2016 Çarşamba günü Bodrum Türkbükü Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Türkbükü Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Mirşan, 4 Temmuz 1919 tarihinde Doğu Türkistan'da İli Nehri üzerinde ki Gulca/Kulca şehrinde doğdu. Babası tüccar Mir Abbas Bey'dir. Yana Türk Okulunu bitirdi (1932). Aynı yıl Rusça eğitim yapılan Çin okulu Heygend'e öğrenime başladı. Babası ölünce dedesi Mir Hacı Kasım'la 1935 yılında Türkiye'ye gelerek İstanbul'da Boğaziçi Lisesinden mezun oldu (1940). Yüksek Mühendis Mektebinde (günümüzde

İTÜ) mühendislik eğitime başladı. Üçüncü sınıfa geçtiğinde Almanya'ya giderek (1942), savaş yıllarında güç şartlar altında "Berlin Technische Schule"de yüksek öğrenimini sürdürdü. Yurda dönüşünde (1946) İTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümünü bitirerek inşaat

yüksek mühendisi oldu (1947). Adapazarı DDY Vagon Fabrikasında mühendisliğe başladı (1947). Türkiye, Almanya ve İsviçre’de mühendislik yaparken bir yandan da Türk dili ve tarihini araştırmaya yöneldi. Araştırma yapabilmesi için ana lehçesi Tümenlikçeden başka Latince, Yunanca, Rusça, İngilizce ve İtalyancanın yanı sıra bazı Türk lehçelerini (Tatarca, Özbekçe, Başkurtça, Tatarca, Kaşgarlıca/Uygurca, Kazakça, Kırgızca ve Azerbaycan Türkçesi) öğrenmek zorunda kaldı. 1981 yılında Etibanktan emekliye ayrıldı.

Genellikle Türk yazıtları ve Mısır hiyeroglifleri üzerinde incelemelerde bulundu. Etrüks yazısını ve 184 Mısır hiyeroglifini dünyada ilk defa okudu. Bazı dil ve tarih tezleri (bir bölümü Haluk Tarcan’la) ortaya koyduysa da Türk bilim dünyasında çok eleştiri aldı. Söz konusu tezlerden bir bölümü şöyledir: Yazı (Runik harfler), MÖ 16.000 yıllarında Türkler tarafından icat edildi. Dünya alfabesinin kökeni Türk alfabesidir. Piramit inşa teknolojisi, eski Mısır’a Ön Türk uygarlıkları tarafından öğretilmiştir. Türkler, Anadolu’ya 1071’de değil MÖ 7000’li yıllarda gelmiştir. Tarih-te ilk Türk devleti Hun İmparatorluğu değil Bir Oy Bil’dir. Ardından, At Oy Bil ve Türuk Bil (Göktürk) devletleri gelmiştir.

Türklük bilimine hizmetlerinden dolayı, 2007 yılında ICANAS (International Congress of Asian and North African Studies) tarafından kendisine onurluk verildi.

Türk dili ve tarihi konusundaki otuzu aşkın kitabından TDK’yi yakından ilgilendirenler şöyle sıralanabilir:

Türk Metriği (1966), *Proto-Türkçe Yazıtları* (1970), *Proto-Türkçeden Bugünkü Kürtçeye* (1983), *Urquun-Selene*

Yazıtları İçin Kabul Olunan Tarih Tespitlerinin Yeniden Gözden Geçirilmesi (1983), *Anadolu Proto-Türkleri* (1985), *Proto-Türk Bilginlerine Göre Astrofizik* (1990), *Tatarcanın Türk Alfabesi ile Yazılması* (1992), *Yazı İşaretleri* (1993), *Alfabetik Yazı Başlangıcı ve Glozel Yazıtları* (1994), *Side Bitigtaşları* (1995), *Öztürkçe “-sal” Eki* (1995), *Preportekiz Bitigtaşları* (1996), *Füillerin İsim ve Mastar Hâlleri ile Sıfat Fiil ve Zarf Fiil Alanlarında Bugünkü Avrupa Dillerinde Etrüskçe İzleri* (1996), *Bugünkü Avrupa Dillerinde Proto-Türkçe İzleri* (1997), *Etrüskler: Tarihleri, Yazıları, Dilleri* (1998), *Türk Takvimi* (1999), *Erken Türk Devletleri ve Türuk Bil/Yazılı Belgelere Göre* (1999), *Şölgentaş Mağarası Resim ve Yazıtları* (2000), *Moğolistan’daki Kısa Yazıtlar* (2000), *Hiyeroglifler* (2000), *Avrupa, Sibir ve Orta Asya’daki En Eski Yazıtlara Dayanarak Deşifre Edilen Pra-Mısır Hiyeroglifleri* (2000), *Makaleler* (2001), *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları* (2003).

Bazı kitapları İngilizce ve Almanca olarak da yayımlandı. *Prototürkische Grammatik* (1994), *The Science of Physics and Astrophysics According Old Turkish Scholars* (2002) gibi.

Yoluğ Tigin ve Alp Erin’in *Bolbollar* kitabını Türkçeye çevirdi (1991), Bilge Atun Uquq’un *Türuk Bilge Qağan İline Bitig*’inin transkripsiyonunu yaptı (2000).

Hakkında Necdet Sumer tarafından *Atatürk’ün Özlediği Bilgin Kâzım Mirşan’ı Okurken* adlı bir kitap yayımlandı (2014).

Fatma Ülken’le evliliğinden Murat, Server ve Orhan Alas adlarında üç oğlu bulunmaktadır.

Ruhu şad olsun!

NUMAN KARTAL

Türk Dili yazarlarından, Türkçe-Türk dili ve edebiyatı öğretmeni, halk kültürü derlemecisi, masal ve hikâye yazarı Numan Kartal, tedavi gördüğü İstanbul Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde 4 Ağustos 2016 Perşembe günü hayata veda etti. Cenazesi, ikamet ettiği Bursa İnegöl'e götürülerek 6 Ağustos 2016 Cumartesi günü İnegöl Cerrah Mahallesi (eski Cerrah köyü) Camisi'nde kılınan öğle ve cenaze namazlarının ardından Cerrah Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Rahmetli Kartal, 24 Kasım 1935 tarihinde İzmit'in Akmeşe köyünde (şimdi bucak) doğdu. Babası Lütfü Kartal ve annesi Behiye Hanım, 1930 yılında Atatürk'ün babası Ali Rıza Efendi'nin memleketi Makedonya'nın Kocacık bölgesinden Türkiye'ye göç etmiştir.

Akmeşe köyü ilkokulunda başladığı ilköğrenimini babasının ölümü (1948) üzerine yerleştikleri İnegöl'ün Cerrah köyü ilkokulunda tamamladı (1949). Göl İlköğretmen Okulundan mezun olduktan (1956) sonra Kandıra Bakırlı ve İnegöl Bayramşah köylerinde ilkokul öğretmenliği yaptı (1956-1959). Bursa Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümünde yüksek öğrenim görerek edebiyat grubu öğretmeni oldu (1961). 1961-1971 yılları arasında Gaziantep, Mersin, Balıkesir ve Sivas Ticaret Liseleriyle Sivas Lisesinde Türkçe, edebiyat öğretmenliği yaptıktan sonra memleketinde İnegöl Lisesine öğretmen atandı. Bu sırada 1967 yılında TODAİE Kamu Yönetimi Uzmanlık Programını bitirdi. İnegöl Lisesindeki görevinden 1993 yılında emekliye ayrıldı.

Öğretmenlik yıllarında halk kültürü ürünleri derlemeye yöneldi. Özellikle

masal derlemelerine önem verdi. Derlediği masalları işleyerek çocuk kitapları hazırladığı gibi kendisi de masal, hikâye yazdı. Orta dereceli okul öğrencileri için sözlükler, yardımcı ders kitapları yayımladı. Halk kültürü sempozyumlarına katılıp bildiriler sundu.

İlk yazıları *Köy ve Eğitim* dergisinde yer aldı. *Türk Dili, Varlık, Türk Folklor Araştırmaları, Türk Folkloru, Ilgaz, İmece, Şölen, Milliyet Çocuk, Başak Çocuk, Kumbara, Halay, Yeşil Bursa, Çevren* (Kosova) ve *Sesler* (Makedonya) derleme yazılarının basıldığı diğer dergilerdir.

Türk halk bilimine hizmetleri dolayısıyla 2000 yılında Folklor Araştırmaları Kurumunun "Türk Halk Kültürüne Hizmet Ödülü"ne layık görüldü. Adı, İnegöl Cerrah Mahallesi'nde bir caddeye verildi.

Kırk civarında kitabının yayımlandığı belirtilen Kartal'ın başlıca eserleri, tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir:

Sözlük: *Açıklamalı Türkçe Deyimler Sözlüğü* (1988), *İlköğretim Okulları*

İçin Açıklamalı Türkçe Sözlük (1995), *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* (1999), *Liseler İçin Açıklamalı Türkçe Sözlük* (1999), *Ninnilerle Çocuk İsimleri Sözlüğü* (2011).

İnceleme: *Kocacık'ta Türk Efsaneleri* (1984), *Kocacık ve Kocacık Türklerinin Halk Edebiyatı* (1984), *İnegöl Folkloru* (1998), *Atatürk ve Kocacık Türkleri* (2002), *Eğitimi Güç Çocukları İnceleme Tekniği* (2013).

Anı/hatıra: *Bir Öğretmenin Anıları* (2012).

Oyun: *Gazi Şehir Gaziantep* (1967).

Çocuk Edebiyatı/Masal, Hikâye: *Keloğlan'ın Allı Gelini* (1976), *Aslan Keloğlan* (1977), *Keloğlan Gel-di* (1978), *Keloğlan Dağlar Padişahı* (1981), *Üvey Kız* (1983), *Garip ile Hancı* (1983), *Küçük Simitçi* (1986), *Çil*

Horoz ve Masallar (1995), *Keloğlan'ın Düşü* (1996), *Sarı Kızlar* (1996), *Ali Baba* (2000), *Çoban Kızı* (2004), *Bülbül Sarayı* (2004), *Yoksul Baba* (2011), *Bir Varmış Bir Yokmuş/Otantik Masallar* (2016).

Ders Kitabı: *Lise ve Dengi Okullar İçin Açıklamalı Yardımcı Edebiyat Kitabı/Lise I* (1985), *Lise II* (1985), *Lise III* (1985), *Açıklamalı Yardımcı Türk Dili ve Edebiyatı/Lise I* (1996), *Lise II* (1997).

Sebahat Hanım'la evliliğinden oğulları Mühendis Ufuk ve Dr. Umut Kartal bulunmaktadır.

“İyi bir Türkçe, edebiyat öğretmeni nasıl olmalıdır?” sorusuna hem sınıfta hem de edebiyat dünyamızda çok iyi bir cevap verdi. Öğrencilerinin yanı sıra toplumun da öğretmeni olmayı başardı. Ruhu şad olsun!